NAGYKANIZSA, 1906. NEGYVENÖTÖDIK ÉVFOLYAM, 49. SZÁM. DECEMBER 8.

ZALAI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill. Tanároknak, tanitóknak, jegyzőknek és állami tisztviselőknek 1 évre 6 korona, fél évre 3 korona.

Felelős szerkesztő és kiadó: Kálmán Pál.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Nagykanizsa, Erzsébet-tér (csoportház.)

Megjelenik minden szombaton este 6 órakor.

Üdvözlöm az olvasót.

Nagykanizsa, december 8.

Mint e lap felelős szerkesztője és kiadója köszöntöm a Zalai Közlöny illusztris olvasóközönségét. Azokat az ismereteket és tapasztalatokat, melyeket Nagykanizsán kifejtett hosszas hirlapiroi pályámon szereztem, ezentul a Z. K. szolgálatában fogom kifejteni. Lehet, hogy midőn erre vállalkoztam, tulbecsültem erőimet, ám afelől nyugodt vagyok, hogy akik lelkes ambiciómban és tiszta céljaimban biznak, nem fognak csalódni.

Kitünő kezekből veszem át a Zalai Közlöny szerkesztését és ez még jobban megnehezíti helyzetemet. Elődöm, a nagy tudásu és éles itéletü hirlapiró, olyan előkelő szinvonalát és nemes irányát jelölte meg e lapnak, melyet megtartani sulyos, de tartozó kötelességem. Ezért nem adok programmot; azt hiszem, ha kijelentem, hogy ambicióm nem engedi e lap nivójának csökkenését, már eleget igértem és eleget teszek, midőn ezt az igéretet beváltom.

Én minden időmet és minden munkámat a Közlönynek fogom szentelni; e lap szerkesztése tehát nékem nem csupán mellékfoglalkozásom, vagy uri passzióm lesz; ezé lesz minden munkám, minden törekvésem, minden gondolatom; ehhez kötöm exisztenciámat és egyéni tisztességemet. Ma minden lapkiadónak az a törekvése, hogy lapját hivatásos hirlapirókkal szerkesztesse, kiknek a lap fejlődése exisztenciális érdekük és kiknek elég idejük van ahhoz, hogy a lapot gonddal, utánjárással, rendszerrel szerkesszék. Ha valóban előnyére válik a lapoknak az, ha hivatásos ujságirói kezekben vannak, akkor e tekintetben a Közlöny a további fejlődés igéretével kezdi meg uj évfolyamát.

Oldalamon a munkatársaknak díszes és nagy számu gárdája áll, kik nálam nem kisebb igyekezettel lesznek azon, hogy a Közlöny minden száma változatos, gazdag tartalmu, a hétnek hü krónikása, a hét eseményeinek tanulságos magyarázója legyen. Lelkiismeretesen és szeretettel fogjuk dolgunkat végezni; lelkesen kezdjük és kitartóan folytatjuk. Meggyőződésem az, hogy városunk két napilapja nem köthet le minden társadalmi és gazdasági irányt és érdeket; tekintélyes és előkelő tér az, melyet a Zalai Közlönynek kell képviselnie. Lapom hozzá fog járulni ahhoz a kivánatos és a társadalmi fejlődés irányának megfelelő állapot megteremtéséhez, hogy a nagykanizsai sajtóban teljes és hü képpel tükröződjék vissza egész társadalmi és gazdasági életünk, minden változatában, minden vonatkozásával.

A Zalai Közlönynek szerkesztésemben megjelenő első számát azzal a kéréssel bocsájtom utnak, hogy akik egy, városunkban megjelenő tisztességes hetilapnak létjogát elismerik, támogassanak nehéz munkámban.

Kálmán Pál
a Zalai Közlöny felelős szerkesztője.

Nagykanizsa jövője.

— Interview a polgármesternél. —

Nagykanizsa jövője nemcsak lokális kérdés. Mint a vármegye legnagyobb városa, elsőrangu szerepet játszik a megye életében, mint kereskedelmi gócpont pedig országos érdeket is szolgál.

Látjuk tehát, hogy rendkivül fontos kérdés az, hogy mi lesz Nagykanizsával a jövőben. Haladunk-e továbbra is — visszafelé, mint eddig, vagy jön-e számunkra is megváltás.

Nem akartuk a magunk véleményét ebben a kérdésben közre adni. Elment tehát tudositónk a legilletékesebb tényezőhöz: Vécsey Zsigmond polgármesterhez, aki lekötelező készséggel adott felvilágositást minden kérdésre és körvonalozta álláspontját. Minden cicerós cikknél jobban és szebben beszél agilis polgármesterünk rendkivül érdekes nyilatkozata, amint itt következik:

— Határozott feleletet arra a kérdésre, hogy mi lesz Nagykanizsával a jövőben, csak akkor adhatnék, ha jósló tehetséggel volnék megáldva. Mi a magunk részéről elkövetünk minden lehetőt. Legfrissebb tervünk a város csatornázása és a vizvezeték. Hogy meglesz-e, még nem tudhatjuk. A főkérdés az, hogy a költségvetés párhuzamban legyen a város anyagi erejével. Az ügy a miniszteriumban van, ahonnan szakértő kiküldését kértük.

Igaz, csinálhatnánk olcsó vizvezetéket is Pld. mint Kaposvárott, csatornázás nélkül. Vagy csatornázást készithetnénk vizvezeték nélkül. Ez azonban nem ér semmit. Mert pld. a Sugár-ut és Rozgonyi utca fekvése és esése olyan, hogy ott csakis csatornázással együtt lehetne vizvezetéket készitení.

Az is fontos kérdés, hogy honnan kapnánk vizet. Mert ha pld. a szakértő azt mondaná, hogy a Murából kell ide vezetni, akkor a terv kivihetetlen. A városnak nincs meg az a 25 milliója, amibe ez kerülne. Megkiséreltük a próba furásokat is, a szakértő fogja megmondhatni, hogy artézi kuttal boldogulunk-e. Ha igen, akkor a vizvezeték biztositva van. Természetesen kérdést képez az is, hogy ilyen uton milyen vizhez jutunk. Élvezhető lesz-e, vagy sem?

A csatornából lefolyó anyag ipari célokra lenne használható. Elsőrangu trágya ez, melyet a csatorna anyagából készithetnénk.

A vizvezeték és csatornázással kapcsolatban beszélni lehet a villamvilágitás megváltásáról is. Mert a villamvilágitásnál elő-állitandó erő a vizvezetéknél a nyomásra, a csatorna anyagnál pedig ipari célokra használható fel.

Hogy Nagykanizsa hátramaradt, azt

Különös történet.

A Zalai Közlöny számára irta HALIS ISTVÁN.

(Tárgy: egy hadseregnek megfutamitása, melyről hallgat a krónika; — meg egy holtigtartó szerelem, melyről sohasem beszéltek egy szót sem.)

Jellasics huzódott seregével Somogyvármegyén keresztül az 1848 szeptemberében.

A serezsánok vörös köpönyege véres szinbe boritotta az utakat, merre a csapat huzódott.

A fővezér halálbüntetés alatt megtiltotta ugyan a népek bántalmazását, de soha meg nem büntette, ha katonái levágtak egy-egy védtelen magyar gyereket, vagy asszonyt, kiket balsorsa a tábor közelébe vitt. Ha pedig a katonák zsidót foghattak, azt válogatott kinzásokkal végezték ki. Például megnyuzták elevenen. S a zsidó kinjain fölségesen mulatott a tábor.

A sereg eleje elég rendben marsolt a tikkasztó melegben, hanem a végéről csapatosan szökdöstek az ut melletti szőllőhegyekbe. Betörtek pincékbe, holtrészegre itták magukat, aztán elfolyatták a megmaradt bort, melyet meginni nem tudtak, s bajonettjeikkel verték le a szőllő tőkékről a kékülni kezdő fürtöket.

A közeledő seregtől oldalvást, mintegy félórányi távolságban, ménes legelészett. Egyszerre neszt fognak a lovak. Füleiket hegyezik. Majd nyihogni kezdenek. A csikós, ki egy gyerek segitségével tartja együtt a ménest, a szokatlan dolog okát kutatva, szemeit beárnyékolja kezével, és figyelve néz a messzeségbe. Ugyan mi okozhatja a lovak nyugtalanságát?

Egyszerre észreveszi a lomhán közelgő hadsereget, mely mint valami özönviz előtti óriási vörös kigyó huzódik végig az országuton.

Néhány pillanatig tünődik. Majd rákiált a gyerekre: „Ferkó!"

A gyerek odafut. „Ülj fel a Csillagra, aztán vágtass mint a szél a kastélyba! Mondd meg, hogy gyünnek a rácok! Visszagyüvet a tulsó félről kanyarodva gyere vissza, majd ott találsz a Kis erdőbe."

A kölyök szó nélkül megfordul. Semmi felelete sines a kategorikus parancsra. Kötőféket ránt elő tarisznyájából, óvatosan megközelit egy fekete lovat, mely fehér csillagot hordoz homlokán, s beszélgetni kezd hozzá: „Csillag, megyünk a kastélyba! Csillag, kapunk sós kenyeret! Csillag gyere! Abbizon jó lesz!"

A ló barátságosan nyihog. A gyerek szeretettel megsimogatja a ló pofáját, óvatosan ráhuzza a kötőféket, lábát hozzá teszíti a ló térde kalácsához és fölveti magát a hátára. Azzal „Gyü te csillag!" csakugy szőrén ülve elvágtat.

Az öreg csikós pedig sietve elhajtja a ménest az ut közeléből s bekergeti a Nagy erdőbe, mert először azon kell kereszül menni, hogy bele juthasson a Kis erdőbe, hol a gyerek rá fog találni.

A gyerek pedig bevágtat a kastélyba, hol egy női személynek, kivel legelsőben találkozik, odakiáltja:

„Tisztölteti az édes öregapám! Azt izeni, hogy gyünnek a rácok!"

A nevelőnő volt az udvaron levő nőszemély, ki már több esztendeje van ebben a barbár országban az uraság leánya mellett, de még nem vitte annyira, hogy ebből a rettenetes szittya nyelvből akármi csekélyet megérteni tudna. Valamit szól a csikós gyereknek, de a furcsa szavakra Ferkó elneveti magát. Kitalálta, hogy a hölgy nem értette meg az izenetet. Azért leszáll a lóról, bemegy a konyhába hol mindenek előtt egy darab sós kenyeret kér, aztán átadja az üzenetet a cselédeknek.

Dolga végeztével visszajön az udvarra, lovával megeteti a kenyeret, megint fölmászik a csillag hátára és „Gyü te Csillag!" biztatással elvágtat az ellenkező táj felé.

Az üzenet nagy riadalmat keltett a kastélyban. Az uraság éppen távol volt. Hajnalban ment el a székvárosba, hogy biztos tudomást szerezzen a serezsánok jövetelét terjedő rémes hirekről, kiknek kegyetlenségéről félelemmel beszélnek mindenfelé. Nem is gondolt reá, hogy a kastélyban hagyott két gyereke (egyik tiz éves fiu, másik tizenhat éves leány) az anya és a guvernáns kisasszony felügyelete alatt egy napig nem lennének biztonságban.

Most azonban más valaki is volt a gyerekekkel: Nagy Jani, az uraságí kádár fia; egy fiatal bencés kispap, ki itthon vakációzott, s a fiunak órákat adott a latin nyelvből.

Az ellenség érkezésének hirére a megriadt cselédség teljesen elvesztette fejét. Néhányan a rácsos kaput akarták becsukni, de az sohasem lévén a megépités óta elzárva, sehogysem sikerült. Elbujtak tehát, ki pincébe, ki padlásra. Az egyik szolgáló meg éppen a mángorló alatt huzta meg magát.

Eközben megérkezett Jellasics serege. A serezsánok véres felhőként vonultak végig; a vörös köpönyeg és piros fez sok ezernyi tömege ijesztő pirbonta őket. Láttukra a nevelőnő elájult félelmében

tagadni nem lehet. Ámde az okok is elég nyomósak. Szombathelyt nem vehetjük példának, mert megyei és püspöki székhely, vasutigazgatósága, pénzügy igazgatósága, tanfelügyelősége, stbje van. Hát Kanizsának mije van? Ugy-e, semmije? Ez 3—400 intelligens család hiányát jelenti, ami pedig hatalmasan nyom a latban.

Nagy bajunk, hogy elszigetelten a Déli Vasut vonala mentén fekszünk és nagy baj, hogy nincsenek vicinálisaink. A Déli Vasut nem adhatja meg azt a tarifa kedvezményt, amit az államvasut ad, mert őt is nyomja az adó. Csakis az a vasuti politika segitene rajtunk, amely az áru kedvező szállitásával iparvállalatok létesitésére ingerelné a közönséget. Mert az az egy bizonyos, hogy Nagykanizsát csakis az iparvállalatok emelhetik ujra arra a nivóra, a melyen már állott.

Bajaink közé tartozik, hogy sok határunkben a kötött birtok és hitbizomány. Tehát a parasztság szerezni nem tud, hanem a már meglevő birtokát, a család szaporodásával arányban, kisebb részekre kell osztani. Ez pedig az adózás rovására megy.

Mondott még sok érdekeset Vécsey Zsigmond polgarmester, amit azonban most nem tudunk leközölni, azonban a fenti sorokból is kiviláglik, hogy bizony Nagykanizsának nem a legrózsásabb jövője van.

= **Megyegyülés.** Zalavármegye törvényhatósági bizottsága f. hó 10-én d. e. 10 órakor kezdődőleg a vármegyeház gyüléstermében közgyülést tart. A tárgysorozatnak 109 pontja van, ebből 7 nagykanizsai érdekü.

= **A Függetlenségi párt szervezkedése.** Bosnyák Géza és Udvardi Imre dr. lelkes hangu felhivást bocsátottak ki, melyben a független érzelmü polgárokat f. hó 9-én d. u. 6 órára a zalaegerszegi „Arany Bárány" szálloda emeleti helyiségébe hivják meg a célból, hogy a megyei függetlenségi pártot megalakitsák.

A VÁROSHÁZÁBÓL.

Vasutügy. A pénzügyi bizottság szerdán tárgyalta Pallos ignác mérnök azon kérvényét, melyben az épitendő Nagykanizsa—letenyei vasut megépitéséhez 100 ezer korona törzsrészvény jegyzését kéri. A bizottság azt javasolja, hogy a város a megépitendő vasutvonal hosszának minden kilómétere után 1500 koronát adjon, kikötvén, hogy a felügyelő bizottságban a város megfelelő számban képviselve legyen. A hozzájárulás e szerint 37.500 korona, mert a vasut 25 kilométer lesz.

Utkövezés. Az állam tervbe vette, hogy a Pécs-varasdi, továbbá a Nagykanizsa—tapolcai és a Nagykanizsa—Kiskanizsa között huzódó utvonalat kikövetkezteti. Minthogy a Teleky-ut a Pécs—varasdi, a Petőfi-ut pedig a Nagykanizsa - tapolcai uthoz tartoznak, szükségessé vált városunk beleegyezése és hozzájárulása. Az épitési bizottság a kövezésre az apró kőkockákat ajánlotta. A pénzügyi bizottság szerdán akként határozott, hogy a város a kikövezéshez 16000 koronát, a burkolat fentartására pedig évi 40 fillért adjon négyzetméterenként. A kis kockákkal való burkolás 80,277 koronába kerül, mig a Teleky-ut fentartása évi 66 kor. 72 fillért, a Petőfi-utca fentartása évi 61 kor. 44 fillért igényel. A Nagy- és Kiskanizsa között huzódó utvonalnak szilárd burkolattal való ellátását javasolja a bizottság.

Pályázat. A nagykanizsai közkórházban megüresedett alorvosi állásra 1907. január 31-iki lejárattal pályázat van hirdetve. Fizetés 1200 korona, lakás, fütés és világitás.

A fogyasztási és regálebizottság ülésén a kezelőséget a fogyasztási adóátalányok megkötése céljából hirdetmények kibocsájtására utasitották. A borcsempészetet megakadályozandó, engedélyt kérnek a pénzügyigazgatóságtól, hogy a gyanus egyéneknél időnként házkutatást tarthassanak. Miután a postán érkező zlyan cikkeket, melyek fogyasztási adó alá esnek, sokan nem jelentik be, utasitották a kezelőséget, hogy a pénzügyigazgatóságtól a vonatkozó kimutatásokat kérje el, hogy az illetőket megbirságolhassák.

Nem kell konzervatorium. Kerner József kassai karnagy ingyen helyiséget kért a várostól ahél egy konzervatóriumot létesithessen. A pénzügyi bizottság, helyiség, hijján, a kérés elutasitását javasolja.

Pályázat rendőri állásra. Nagykanizsa városánál egy II. osztályu rendőri állás üresedett meg. Ennek az állásnak a javadalmazása 650 korona évi fizetés, 120 korona lakbér, 55 korona csizmapénz és egyenruha. A város tanácsához cimzett kérvényeket a főkapitánynál kell benyujtani.

Városi közgyülés. 1. Nagykanizsa r. t. város képviselőtestülete tegnap délután 3 órakor a városháza gyüléstermében közgyülést tartott. Tárgysoroton volt: Az 1907. évre érvényes legtöbb adót fizető v. képviselők névjegyzéke kiigazitására kiküldött bizottság jelentése, tanácsi javaslattal. 2. A gyámpénztári tartalékalap 1902. évi jövedelméből az elhagyott gyermekek segély alapját megillető összeg kiutalása iránti javaslat. 3. Az árvaszék részére beszerzett iktató bélzegző 143, k. 20 f. vételárnak az árvatartalék alapból való kiutalása iránti előterjesztés. 4. Az anyakönyvi hivatalos órák megállapitása, a hivatal elhelyezése és az anyakönyvi kivonatok dijjai tárgyában tanácsi javaslat. 5. A szentgyörgyvári szőllőkhöz vezető dülőut megépitése és az ott levő utmenti fák eladása, gyümölcsfákkal leendő beültetése iránti tanácsi javaslat. 6. A Sugár-ut meghosszabbitott részének kinyitásához a Rákóczi-utcában megvett ingatlanokból fentmaradt rész értékesitése tárgyában tanácsi javaslat. 7. A m. kir. Pénzügyigazgatóság által 1906. év első felében szaporodásba és törlésbe hozott állami adók után a községi pótadók előirása és törlése iránti jelentés. 8. Földbérleti szerződések jóváhagyása céljából való előterjesztése. 9. Illetőségi ügyek.

Napirend előtt a polgármester felelt Révész Lajos multkori interpellációjára és jelentette, hogy Takács Gézához nem adtak gyermeket gondozásba.

Az első pontot, mely szerint 92 rendes és 24 virilista póttag van, tudomásul vették.

A 2. és 3. pontot tudomásul vették. Az anyakönyvvezető hivatalos órái 8—12. és d. u. 2—6. Felek részére 9—11. és 3—5.

Ötödik pontnál ugy határoztak, hogy az utat megépitik.

A hatodik pontnál elfogadták a tanács azon javaslatát, hogy a telket árverés utján adják el.

A 7-ik pontot tudomásul vették, a 8-ik pontot jóváhagyták. Végül illetőségi ügyeket intéztek el.

az anya pedig imádkozott meg sóhajtozott, de egyiknek esze sem volt helyén a rettegés miatt.

Az ifju szerzetes bátoritgatta őket, de maga sem hitte, hogy a nap elmulik veszedelem nélkül. A hölgyek se nagyon biztak benne, mert tovább is sóhajtoztak, mintha nem is hallanák a vigasztaló szavakat.

Már a sereg eleje elvonult, mikor Nagy Jani védekezésre gondolt.

A kastélyt ugy ismerte, mint saját lakásukat. A lőportartót és az összes fegyvereket az emeleti ebédlőbe szállitotta. Volt két puska, egy pisztoly, meg két kard. E ténykedés után, melynek láttára a hölgyek még inkább rettegtek, azt kiáltotta Nagy Jani: „Az ebédlőbe jöjjön mindenki!"

Az erélyes hangra öntudatlanul engedelmeskedtek minduyájan: az anya gyermekeivel, és a sors által a Betyárenlandba kényszeritett nevelőnő. A kastély emeletét elzárni lehetett a folyosó roppant vastag tölgyfaajtajával. Régi épitkezési mód volt ez, hogy rablótámadás esetén védekezni lehessen. Nagy Jani előre huzza az ajtó erős zárját, — és egyelőre bátorságban voltak.

A kispap ujra fölporozta a töltve levő fegyvereket. Aztán vártak. Elkövetkeztek a feszült figyelemnek és szorongásnak hosszu órái.

A gyerek és a leány hamar megbátorodtak. A zsalun keresztül nézegették a sereg vonulását és hallgatták kiabálásukat.

A katonák nem tértek le a poros országutról. Valószinüleg szigoru parancs tiltotta el őket a faluba menéstől. Igy esett meg, hogy délig egyetlen katona sem tette be lábát a kastély udvarába.

Ekkor éhség kezdett jelentkezni az ebédlőbe szorult asszonynép közt.

Nagy Jani lement az emeletről, hogy harapnivaló után nézzen. Csakhogy mindent zárva talált.

Kiabálásra előbujt a mángorló alá bujt szolgáló. Ez kinyitotta a konyhaajtót, néhány tojást berántott hamarjában, aztán turót adott meg szalonnát, s mindezeket egy kenyérrel és egy sajtár vizzel együtt fölszállitották az ebédlőbe. Aztán megint becsukták a konyhát, s az emeleti folyosó ajtaján is előhuzták a zárat. És ujraéledt bizalommal fogtak hozzá az ebédhez. Még a nevelőnő is képes volt enni.

Hanem alig mult el a dél, egyszer csak behuzódott a nyitott kapun egy granicsár, ki nem látván senkit, egyenesen a gazdasági udvarból kilátszó gémes kut felé tartott, vizet ivott és visszaszaladt.

Később kettesével hármasával jöttek be. Mindannyian a szomjukat oltották és visszafutottak a sereg után.

Négy óra felé a hadsereg utolsó csapatai jöttek. Ezekből csoportonkint ugrottak be a serezsánok, és a kut melletti vályukból itták a vizet marhák módjára.

Az ebédlő ablakain kikandikáló gyerekek már féltek. Szánakozva mondogatták: „Szegény emberek, milyen szomjasak!"

Csakhogy a serezsánok a végén nem elégedtek meg a vizzel. Embert nem láttak, tehát bátorságot kaptak a házba hatolni. S minthogy ekkor sem mutatkozott élő lény, hát feltörték a konyhát meg az éléstárt. Elrabolták az eleséget.

Most már a serezsánok néhánya vérszemet kapott, s az emeleti folyosó ajtaját kezdték döngetni. Előbb ökölleel, később puskatussal. Közben kiabáltak valamit, melyből csupán a „goszpon, goszpodin!" szavakat értették az ostromoltak.

Erre már elsápadt a kispap is, meg a leány is. Mindakettő megértette, hogy a kastély urát és urnőjét akarják megsarcolni, vagy megkinozni.

„Megölnek, megölnek!" suttogta a leány, és rémületében görcsösen megragadta a kispap kezét.

Nagy Jani szó nélkül állott egy pillanatig. Mintha kábult lett volna. Majd kigyult arca és bátoritóan mondta: „Ne féljen Janka, megvédjük magukat!" Mikor pedig látta, hogy a leány nem hisz a menekülés lehetőségében, akkor meg ismételte: „Ne féljen édes Janka, ne féljen!"

Első izben történt, hogy keresztnevén szólitotta a leányt; de a felindulás pillanataiban összedültek a

Értesités!

Van szerencsém a n. é. hölgyközönség becses tudomására hozni, hogy több évi külföldi gyakorlat után Nagykanizsán, Vasuti-utca, Melczer-féle házban **angol és francia női konfektió divattermet nyitottam.** — Törekvésem, hogy a mai kor igényeinek megfelelő izléses és pontos kiszolgálást nyujthassak. Megrendelések a legpontosabban eszközöltetnek és átalakitások elfogadtatnak.

Becses pártfogásukért esedezve maradtam teljes tisztelettel

WEISZ GYULA angol és francia női konfectió divatterme

Nagykanizsa, Vasuti-utcza Melczer-féle ház.

A hét.

— **Villányi Henrik dr.** Több mint egy évtizedig szerkesztette a „Zalai Közlönyt". Becsülettel, tisztességgel és ambicióval teljesitette kötelességét. Mikor megválik e laptól, büszkén tekinthet vissza az itt töltött időre, mert nincs egy atomnyi pont, amely kifogásolható lenne. Soha, egy pillanatra sem tévesztette szeme elől a célt, hogy mindig a közügyért. Valóban, Villányi Henrik dr. idejében a „Zalai Közlöny" előharcosa volt a közügyeknek. Őt illeti az oroszlánrész azért, hogy a „Zalai Közlöny" a vidéki sajtóban a legelső helyen áll. Az övé a babér, a dicsőség azért, hogy a „Zalai Közlöny" országszerte elismert komoly és megbizható organum.

Szorongó érzés vesz rajtam erőt. Szinte látom, miként tolja fel pápaszemét és rázza tiltakozólag tisztes ősz fejét, midőn e sorokat olvassa. Hogy őt, aki mindig a szerénység köpenyébe burkolódzott, ilyen nyiltan jellemezzék. Ámde hiába minden! Nem tudok magamnak parancsolni. El kellett mondanom, ami a lelkemet nyomta.

Szivesebben vettem volna, ha az elődöm valami silány, tartalmatlan ember lenne. Akkor könnyen dolgoznék. De igy! Villányi Henrik után szerkeszteni nem könnyü feladat. Az ő szigoru, éles, de mindig igazságos kritikájától félek. Össze kell szednem minden erőmet, minden tehetségemet, hogy — elolvasván a jelen számot — meg ne jelenjen szemeiben az a bizonyos mosoly, amely oly sokat jelent és oly végtelenül lesujtó.

Bizom az Istenben. Igyekezni fogok Villányi Henrik nyomdokain haladni, aki egyébként nem veszett el teljesen a „Zalai Közlöny" olvasóira, mert birom igéretét, hogy mondani valóit az ő kedves, régi lapjába adja. S amig Villányi dr. mellettem van és tanácsaival ellát, addig a „Zalai Közlöny" olvasói nem szenvednek megrövidülést.

KÁLMÁN PÁL.

— **30 évig tanitó.** Álljunk meg egy pillanatra. Ott áll cimnek: 30 évig tanitó. Nagy szó, rengeteg horderejü kijelentés. Egy emberöltő, — idegölő munkában eltöltve. S aki nemrég tanitóságának harmincadik évfordulóját megérte, nemcsak mint pedagógus érdemelte ki mindenki tiszteletét és becsülését, hanem mint ember: szeretetet, mint ujságiró: nevet és dicsőséget vivott ki magának.

A jubiláns **Szalay** Sándor, áll. elemi iskolai igazgató-tanitó, a „Zala" laptársunk érdemdus szerkesztője.

Harminc éve tanitó, mely idő óta a munkásságnak oly rengeteg halmazata fekszik mögötte, amilyenről csak annak van fogalma, aki az áldottlelkü, jó Szalay bátyánkat ismeri. A 30 évben aligha találunk napot, amely nála munkásság nélkül mulott volna el.

Mint pedagógus elsőrendü erő. Minden előadása minta-tanitás. Hiszen ha tudjuk, hogy mestere Bárány Ignác, a legnagyobb magyar pedagógus volt, akkor mindent megmondottunk. Reá bizonyára nem vonatkozik Bárány hires mondása, hogy „a tanitóság szentély, melyből lángostorral szeretném a hivatlanokat kikorbácsolni" Ő a választottak között is hivatott.

Mint ujságirót pedig régtől fogva csak ugy hivjuk „atyamester." Minden sora, minden szava szellemszikra, mely gyujt, izzit, világit. Ezrekre rug cikkeinek és tárcáinak száma. Irt szindarabokat is. Egyiket 3 éve adták a kanizsai szinházban. Valamikor a „Zalai Közlönyt" is szerkesztette. Vagy 10 éve felelős szerkesztője a „Zalának." Ott lát napvilágot minden gondolata.

Mint ember egyszerüen mesés. Neki mindenki embertestvér. A legnagyobb filantrop, akit a föld hordozott. A szónak legszorosabb értelmében véve, nincs senki, akire haragudna. Egy hibája van: tulságosan szerény. Ez az oka, hogy 30 éves jubileuma is majdnem titok maradt. Mi is csatlakozunk a sok ezer közé, akik Szalay Sándornak sok szerencsét kivánnak.

— **Személyi hir.** Dr. Váradi Károly székesfehérvári tankerülti főigazgató szerdán a gyimnázium megtekintése céljából Nagykanizsán időzött.

— **Esküvők.** Dr. Wolf Béla csáktornyai orvos nőül vette özv. Pollák Samuné szül. Frejer Ettét Csáktornyán.

Misi Zsiga szegedi ékszerész vasárnap d. e. 11 órakor tartja esküvőjét Scherz Fánni urleánynyal Nagykanizsán.

— **Tanitók mozgalma.** Gelsén gyülést tartott 30 tanitó f. hó 5-én. Helyzetük tarthatatlansága miatt panaszkodnak. Felkérték Szalay Sándor megyei tanitótestületi elnököt, hogy 8 nap alatt hivjon egybe közgyülést. A nagykanizsai központi választmány 6-án tartott értekezletén ugy határozott, hogy a 30 kartársat inditványa visszavonására kéri fel, e helyett mozgalmat indit, hogy a VII. egyetemes gyülésen Zalamegye minden tanitója legyen jelen.

A nagykanizsai áll. el. iskola III. kerületi tanitótestülete hozzánk beküldött levelében kifejezi mellőzése feletti sérelmét, de tiltakozik minden olyan feltevés ellen, mely a tanitók összességét hazafiatlan, nemzetközi szociálizmussal vádolja s visszautasitja a budapesti nemzetközi szociálistáknak, különösen pedig azok haza és nemzetellenes vezéreinek a tanitóság ügyébe való beavatkozását.

— **A példa vonz.** A jó horvátok megirigyelték tőlünk a dicsőséget. Hogy a nagy fejedelem hamvait haza hoztuk, rögtön ők is szeretnék magukat valami hasonló dologgal körül-glóriázni. Gondoltak tehát nagyot és merészet. Lapozgattak a világtörténelemben, vajjon nem akadnának-e ők is valamely idegenben porladó horvát nemzeti hősre. A kutatás eredménye — ugy látszik — az lett, hogy horvát nemzeti hős nem porladozik még otthon sem, annál kevésbé külföldön. (Mert Bécsig futó Jellasich urat mégsem merik hősnek nevezni). Ám a szükség törvényt bont Eszükbe jutott, hogy hiszen 1671. ápr. 30-án Bécsujhelyen lefejezték Zrinyi Pótert és Frangepán Ferencet. A dolog egyszerü. Tekintettel Zrinyi báni méltóságára, megtették őt horvát nemzeti hősnek Frangepánnal együtt. Azt azonban elfelejtették, hogy a magyar alkotmány védelmében szenvedett martyr-halált Zrinyi és Frangepán. A horvát kérdés nagyon elenyésző volt a mienk mellett. Hát hiszen jól van. Haza kellene őket hozni Bécsujhelyről, mert az ebadta németje nem érdemli meg, hogy azt földet tapossa, amelyben Zrinyi és Frangepán nyugszik. Csakhogy akkor **Csáktornyán** van a helyük, nem pedig Zágrábban. Erre a témára esetleg még vissza térünk.

— **Halálozás.** Gelse község derék plébánosa Modrovics János aranymisés pap meghalt kedden 77 éves korában. A nálunk is népszerü öreg urat csütörtökön temették Gelsén, óriási részvét mellett.

Löwy Ödön, az Altsteter és Löwy cég beltagja tegnap d. e. 11 órakor elhunyt. Az elhunyt hires volt jótékonyságáról.

---

mesterséges válaszfalak, melyek a kádár fiát elválasztották a földesur leányától.

Most jöttek a rettegés percei. Szivszorongva hallgatták mindannyian, hogyan döngetik a kemény tölgyfaajtót. A leány öntudatlanul megint belekapaszkodott a kispap karjába. Oltalmat keresett.

Igy telt el egynegyed óra. A serezsánok sehogyse akarták abbahagyni a sikertelen ostromot. Valószinüleg kincseket gyanitottak az emeleten levőknél.

Végül az egyik serezsánnak pokoli ötlete támadt. Fát halmoz az ajtó elé és meggyujtja. Föl-égetni akarta az ajtót.

A kispap kitalálja mi történt. A tüz ropogása és egy kevés füst, mely utat tör a kulcslyukon keresztül, elárulja a rettentő tervet. Kinyitja az ablakot, hogy a netán betóduló füst kivonulhasson. És odahuzódik a zsalu mellé.

Az udvaron lármázó serezsánok öklükkel fenyegetnek a kastély felé, sőt egy lövés is történik az ablakra. Lassankint erősebben tódul a füst is a folyosóról. „Meghalunk!" Sóhajt megint a leány. Nagy Jani révedezve tekint le az udvarra. Amit ott lát, még jobban megdöbbenti. Valamelyik serezsán a hátsó udvarban felfödözött egy lajtorját, s most diadallal cipeli elő A létrát falhoz támasztják s egyszerre ketten is feljönnek rajta, hogy majd az ablakon keresztül behatolhassanak. A kispap közéjük durrant, mire mindketten lepottyantak a létráról. De ez csak ideiglenes siker.

Pedig ez a lövöldözés mentette meg őket. Mert a puskaropogásra a gazdasági udvarból előjön egyik öregbéres és mozdulatlanul megáll az istálló előtt. Éles szemeit rá irányozza a kastélyra.

Most megint két lövés hallatszik. A serezsánok lőttek az ablakra. Szerencsére a falat lőtték meg.

Az öregbéres megérti mi történik. Megfordul. Határozott lépésekkel indul az istálló felé. Az egyik ajtót belöki. Ott a legszilajabb bivalybikának, „Sátán"-nak van az istállója. Sátán olyan természetü, hogy néha napokig nem merik kiereszteni, ha valamiért megvadul. Olyankor hozzá közeledni nem lehet semmiféle emberfiának.

„Hó, ki Sátán! Kifelé Sátán!" Szólitgatja erős hangon a bivalyt. Sátán fölveti a fejét és kibámul az ajtón.

A serezsánok köpenyeinek vörösben pompázó szine iszonyu hatást okoz az állatnál. Hirtelen hátra veti fejét a meglepetés miatt. De a másik pillanatban kiront az istállóból. Mint valami megveszekedett ős-állat rohan a vörös tábor közé. A kuthoz iramodik, s mire a serezsánok észreveszik a veszedelmet, arra már öt hat vörös ruháju katonával végzett. Döfködi ás földobálja őket a levegőbe. Kiabálás, orditás keletkezik a megrémült serezsánok között. Egymast gázolják, s nagy gyorsasággal kifelé rohannak. A lármára elöjönnek a házban kutató rablók is. Néhányan rásütik hosszu puskáikat a fenevadra.

Csak ez kellett még a Sátánnak! Nincs erő, mely megfékezhetné dühét. Egyiknek felhasitja az oldalát, másikat összegázolja. Borzasztóan munkálkodik.

Akad lövés, mely el is találja Sátánt. De ez csak fokozza dühét.

Bizony nincs más mód, mint szaladásra venni a dolgot, annál is inkább, mert eközben egy borjas bivaly is jön segitségre. Ezt is az öregbéres eresztette szabadra. Sőt néha az ablakból lövés is esik. Nagy Jani próbálgatja a háboruviselést. Jócskán hevernek már serezsánok imitt-amott a földön, mig végre sikerül kimenekülni az életben maradottaknak.

A bivalyok utánuk iramodnak.

A megkergetett serezsánok annyira orditottak ijedtségükben, hogy a sereg zömét is megriasztották. És az egész hadsereg az ismeretlen veszedelem elől lélekszakadva futott félmérföldet.

Másnap a falutól félórányi távolságban találták meg Sátánt. Elvérzett a sok lövés és szurás okozta sebek miatt. Halála helyéig vagy tizenöt serezsánból szoritotta ki az életet. Hát még hányan lehettek sebesültek, akik elmenekültek! A másik bivaly szintén addig kergette a vörös öltözetüeket, mig ki nem adta páráját.

A veszedelem elmultával Janka még mindig rendkivüli érzelmek hatása alatt volt. Reszketett a megindultságtól, mikor azt mondta halkan: „Az életemet mentette meg, Jani!"

A megmentő elpirult és annyit válaszolt: „Aldom érte az istenemet!" — —

Pár nap multva Nagy Jani elment falujából. Már megtanulta, hogyan kell verni az ellenséget, hát keresztül verekedte az egész esztendőt. Ellenség akadt elég a Magyar hazában.

Világos után meghuzta magát otthon. Nem vette föl többé a fekete reverendát. Hanem azért a Bencerend adott neki állást. Egyik pusztán gazdasági irnok gyanánt alkalmazta.

Szomoru időszak jött. Főbenjáró bün volt beszélni hazáról és szabadságról.

A sirva vigadó magyar tehát rejtett célzásokat keresett s közönséges kifejezésekben. Például ebben a nótában:

„Cifra szürom szegre van akasztva."

a magyar szabadság ertetődött a cifra szür alatt.

És dalok jöttek a busuló magyar ajkaira. Ugy termettek az egyszerü nóták, miként a földből a mező virágai. Csak kevesen tudták, hogy Nagy Jani a szerzőjük.

A mesterkéltség nélkül való verseket fölkapta a pusztai szellő és végig sóhajtotta az egész Dunántul. Szálltak szájról-szájra. Titkos nagy érzésektől remegtek a daloló honfiak. Mikor pedig leszállt az este, akkor a pusztai tilinkó ezt sirta:

„Tied vagyok, tied leszek koporsóm bezártáig!"

de még ebben a nótában rejlő fogalom is az elvesztett hazára vonatkozott.

Eközben az idő még e szomoruságban is ugy futott, mint máskor. Legények, leányok rátaláltak jövendő párjukra. Janka is férjhez ment egy régi nemes ivadékhoz.

— **A legdemokratább polgármester.** A napokban történt Nagykanizsán, hogy valaki egy urias szonyt ezzel a megszólítással illetett: „Madame.“ Önagysága szörnyen felzudult a titulus miatt és kijelentette, hogy nálunk madame a bábaasszony. Egy leány pedig azt jelentette ki udvarlójának, hogy „kisasszony a szobaleányom.“ Notandum est, a nagyságos asszony mamája még asszonyság volt és a leány anyja fiatalabb éveiben leányasszony. Hja, stajgerolunk a titulusban is, mint az árakban. Nemcsak a csibe ára szállt fel, hanem felszállt a csibésasszony cime is. Nemcsak a hús lett drágább, hanem tekintetes ur lett a mészárosból és linoptikus a fakereskedőből, a faárak felszökkenésével. Ez az illetéktelen ágióemelkedés szüli az olyan perverzus állapotokat, milyen az, midőn a földesur felképeli a kocsisát és azt mondja neki:

„Ezentul aztán ne nagyságolj engem, Jancsi, mert én tekintetes ur vagyok. Nagyságos az Áron házi zsidóm, kinek a nyulbőrt szoktam eladni.“

A derék földbirtokos tehát arisztokratikus érzéseinek tultengésében voltaképen demokrata lett, mert a cimzések konvenciója szerint a tekintetes mégis csak hátrább áll a nagyságosnál, ha mindjárt földbirtokos viseli is az előbbit és Áron izraelita az utóbbit. A földesurnak azonban helyes gazdasági érzéke van. Tudja, hogy ami ritka, az a drágább. A tekintetes cimből pedig ma már kiköltözködött minden önérzetes ember és mindnyájan ideát vagyunk nagyságoséknál. A földesur tehát betelepül az uratlan területre és raritásával emeli a maga értékét. Aminthogy a gyémánt is drágább a kenyérnél, pedig a belső értéke nem közeliti meg ezét. Ezt nem a földesurra és házi zsidajára, hanem a tekintetes és nagyságos cim konvencionális értékére mondjuk. Lám, ez a helyes gazdasági érzék vezethette Vécsey Zsigmond polgármestert is, midőn ebben a foglalkozások szintjét és a titulusokat stájgeroló világban a képzelhető legdemokratább lett, le egészen a pöcegödrök tisztitási vállalkozásáig, ami sem foglalkozásnak, sem cimnek nem elsőrendü. Ennek a dolognak pedig a magyarázata a következő: A város tudvalevően magának akarja ezentul ama bizonyos gödrök tisztitásának jogát fentartani. A város azonban, mint ilyen, vállalkozója ennek a dolognak nem lehet. Ehhez egy személy, egy név kell. Megy tehát a dolog Vécsey polgármester cége alatt; névleg ő lesz a tisztitási vállalkozó, ami úgyan helyes és természetes dolog is, azonban a mai stajgeroló világban szecedáló, eredeti jellegénél fogva mégis megemlitendő volt.

— **Részvétlenségek.** A görög mythológiában olvasható, hogy a régi Spárta mindenek fölé heyezte a tost-edzést, mert ugy gondolkodott — és ez tényleg axióma — hogy csak ép testben lakik ép lélek. — Aztán jöttek a filantropok, kik hangos szavakkal hirdették az emberszeretetet, a humanizmust. Az emeriség két pártra oszlott. Az egyik a test, a másik a lélek nevelésére fektette a fősulyt. A középkorban, a vallásos elfajulás idejében a fizikumot teljesen elhanyagolták, sőt egyenesen megnyomoritották csak azért, hogy a lélek jobban magába szivhassa a vallás malasztjait. — Ma más világot élünk a modern felfogás szerint a lélek és test ápolása párhuzamosan halad, vagy egymást kiegészíti. Szóval: mindkettő egyenrangu és igy egyiket a másik rovására el nem hanyagolhatjuk. Hogy Nagykanizsa társadalma e kérdésben milyen álláspontra helyezkedik, erre igazán bajos feleletet adni. Itélje meg mindenki a következőkből: a „Nagykanizsai első magyar asztaltársaság, amely pedig — jótékonyság tekintetében — a legelső helyen áll, szombaton este mulatságot rendezett hogy karácsonyra minél több szegény gyermeket ruházhasson fel. Összeállitottak jó műsort, fáradoztak, megtettek mindent és végül – üresen maradt a Polgári Egylet nagyterme. Az csak természetes, hogy a jótékony nőegyletek még csak nem is képviseltették magukat. — Vasárnapra pedig a „Sport-egylet“ hivott egybe közgyülést és — el kellett hallasztani, miután nem jöttek össze határozatképes számban. Elmondhatjuk az egyszeri ember szavaival: mindkét helyen sokakat láttunk, akik nem voltak ott.

— **Csáktornya nagyközség** képviselő testülete nov. 30-án tartott közgyülésén Hercegh Sándor vasuti vendéglős és Prosztenik Gusztávvaskereskedő letelepülését engedélyezte; — Vurusics Mátyás által visszafizetett 250 kor. szegényalappénzt a csáktornya vidéki takarékban helyezte el; — a tüzoltó alap javára kezelt 670 kor. 89 fillért a tüzoltósághoz átutalta; Jambrovics János, Babics István, Medved Ferenc és Terkács Mihály rendőröknek 70—70 kor. drágasági pótlékot engedélyezett. Majd illetőségi és ingatlansági ügyeket intézett el.

— **Utóállitás.** Szerdán volt Nagykanizsán az utóállitás, mely alkalommal sor alá került 110 fiatal ember és 18 reklamáló apa. A fiuk közül 32 bevállt. Az apák közül 12 keresetképtelennek nyilvánittatott. Gyönyörü jelenet volt, mikor a legények Adámkosztümben sétálgattak a jéghideg folyosón. Nem jutott ugyanis senkinek eszébe, hogy egy szobát adjanak nekik, ahol levetőzhetnek.

— **A Zalamegyei hölgyek — Zala Györgynek.** Vármegyénk hölgyeinek megbizásából a budapesti „Zalamegyei Kör“ szép ajándékot nyujtott át Zala Györgynek. Régi óhajuk ugyanis, hogy megyénk szülöttét, a nagynevü mestert ünnepeltetésben részesitsék. Az Andrássy-szobor leleplezésekor kinálkozott erre alkalom. A „Zalamegyei Kör“ küldöttségileg kereste fel, melyben a hölgyek részéről a mozgalom megindítója és lelkes vezetője: Deák Mária és özv. Fejér Józsefné urnők is megjelentek. Bocsári Svastits János babérkoszorut két méter „Zala Györgynek hódolnak a zalai hölgyek“ feliratu szalaggal, Nábráczky Béla a mester szülőhelyéről, Alsólendváról hozott fenyőgalyat. Havas Vilmos elnök pedig a művész életpályáját symbolizáló remekmüvü gobelint és az ajándékozó hölgyek nevét tartalmazó emléklapot adott át. Zala megilletődve mondott köszönetet.

Azután a küldöttségnek — melyben az emlitetteken kivül Gógl Vilmos, Horváth József, Krátky István, Neumann József, Rátkai Béla, Spitzer Lajos és Steiner Lajos jelentek meg — bemutatta a műtermében készülő ujabb alkotásait. Az ajándékhoz hozzájárultak: Árvay Lajosné Dr. Beneczik Ferenczné, Bogenrieder Ferenczné, Dr. Tuboly Gyuláné, Dr. Plihál Viktorné, Plihál Ferenczné, Dr. Szekeres Józsefné, Deák Ferenczné, Deák Józsefné, Deák Péterné, Deák Mária, Nagy Józsefné, Zadubánszky Lajosné, Vidor Sámuelné, Rosenfeld Rickárdné, Rothschild Samuné, Pálfy Alajosné, Barta Jolán, Csigaházi Antalné, Kalivoda János, Horváth Alajosné, Horváth Elemérné, Kalivoda Kata, Kalivoda Janka, Mihályka Lászlóné, Knortzer Györgyné, Vécsey Zsigmondné, Viosz Ferenczné, özv. Fejér Józsefné.

— **Az irodalmi és művészeti kör felolvasása.** Vasárnap, december másodikán tartotta az Irodalmi és Művészeti kör harmadik felolvasó délutánját. Sáfrán Károly értekezett „Az élet értékéről“, kevés számu közönség előtt. Jó lenne tudni, hogy a nagy közönség az alkalommal mért nem vett tudomást Sáfrány Károly felolvasáról. Az előző években, ugy tapasztaltuk, Sáfrány Károly hatalmasabb vonzerőt gyakorolt közönségünkre, mint bárki más. Annál kellemetlenebbül érinthette az illustris felolvasót a közönség mostani távolmaradása. Ezek közé tartoznak jelesül az Irodalmi és Művészeti kör tagjai is. A kör részéről ugyanis csak Gürtler karmester volt jelen, no meg a pénztáros és egy jegyszedő. Már 15 perc óta tartott a felolvasás, midőn a kör elnöke, Horváth György főgimnáziumi igazgató, a terembe lépett és 23 perc telt már el, midőn dr. Neumann Ede főrabbi, a kör alelnöke megjelent. S ha még tekintetbe veszszük, hogy a teremben olyan hideg volt, hogy Sáfrány Károly felsőkabátban volt kénytelen felolvasni, és hogy felolvasása közben kezdték az izzólámpákat egyenként felkattogtatni; s ha megfontoljuk, hogy a felolvasás közhirré-tétele mindössze abból állott, hogy egy-két üzlet kirakatába plakátokat tettek ki, egészben véve a felolvasás rendezését panyagnak találjuk. A felolvasás minden dicséreten felül áll. Ezt e meglehetősen elvont témát közvetlenséggel a gondolatnak mélységével, a nyelv hatalmas erejével s a mellett világosan és tisztán tolmácsolta hallgatósága előtt, mely zajos tapssal honorálta az elvezetes felolvasást. Reméljük, hogy a következő felolvasásokat nagyobb gonddal rendezi az Irod. és Müv. Kör.

— **Kisdedek veszedelme.** Régi igazság, hogy Nagykanizsa valóságos melegágya a betegségeknek. Lehetetlen, hogy valamely betegség elkerülje e vá ost. Hogy mi ennek az oka, azt csak a jó Isten udja. A hatóság megtesz minden lehetőt, de a ternészettel nem lehet megbirkózni. Ime a legujabb negdöbbentő kimutatás: Nagykanizsán a f. december hóban, vagyis szombattól fogva 40 gyermek betegedett meg kanyaróban. A szám tulmagas. A baj a nyakunkon van. Védekezni ellene csakis elővigyázattal lehet.

A magyarok milliói pedig megérteni vélték a költőkirály rémes kiáltását:

„—Nem nézhetek vidáman
Végig elhagyott hazámon . . .
Csak mikor reszeg vagyok!“

És a széles magyar hazában mindenki ivott.

Nagy Jani is inni kezdett. A mulatós irnok dalaira megmozdult a lányok szive. Rajongtak utána s kényeztették, amerre csak megfordult.

Hanem Nagy Jani nem szeretett bele senki lányába s nőtlen maradt. Ellenben ivott szünet nélkül. Vidáman nézett végig az elhagyott hazán mindennap.

Esztendők multak el, ispán lőn Nagy Janiból. Néha megesett, hogy magáról is eldanolhatta azt, amit a tarnócai juhászbojtárról irt:

„—Szentgyörgynapkor jönnek értem szekéren.
Fölteszem a tulipántos ládámat,
Furulyámat, dudámat“. —

Amikor tudniillik másik urasághoz kellett költöznie.

És teltek az évek. Nagy Janinak ezüst hajszálak kezdtek jelentkezni koponyáján, és elmaradt a járásának biztossága. A világ nagyot fordult, de ő alig vette észre.

Még mindig ivott. Az emberek aggódva suttogták, hogy sohase lesz többé rendes ember belőle.

Ekkor történt, hogy Jankának a férje meghalt.

Egyik napon parádés kocsis áll meg urasági hintóval Nagy Jani lakása előtt. Levelet hozott az ispánnak.

A levélben arra kérte Janka az ispánt, hogy hagyja el minél előbb mostani helyét és fogadjon el kasznári állást, mert özvegységében tanácsadóra van szüksége arra a rövid időre, mennyi hátra van még az életből. Különben pedig élhet nála ahogy akar mert nem szeretné, ha megmentője megerőltetné magát a dologban.

Nagy Jani aznap is ivott. A levél olvasása után megtántorodott egy kicsit. Azt morogta: „Többet nem iszom bort!“ Aztán megkeményitette szivét és rákiáltott a kocsisra: „Várjon!“

Most átment gazdájához és kijelentette, hogy rögtön itt hagyja.

Az uraság egyet nevetett és beleegyezett a dologba. Nem nagyon bánta ispánja távozását.

Nagy Jani pedig késedelem nélkül intézkedett, hogy szekérre rakják ingóságát és szállitsák utána. Mert ő maga azonnal a hintóra ült és ment az özvegyhez, kinek szüksége van reá. — —

És Nagy Jani többé sohasem ivott semmiféle szeszes italt. Pedig hetven évesnél idősebb volt, amikor meghalt.

Mit igyunk?

Az elsőrendü természetes szénsavas natrontartalmu ásványvizet, a mohai forrást, mert föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó

ÁGNES-

KEDVELT BORVIZ!

savanyuviz; dús szénsavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógysóknál fogva kitünő szere a legkülönfélébb gyomor-, légcső- és húgyszervi betegségeknek.

Vegyi vizsgálatok s ajánlatok az Ágnes-forrást **az orvosok előtt nagyon kedvelt gyógyszerré tették** s hamarosan óriási számban kerültek ki orvosi bizonylatok: **dr. Kötly, dr. Stamboraczky, dr. Berger, dr Neundorf, dr. Borchardt, dr. Akantisz, dr. Blodig, dr. Fischer, dr. Mosetig, dr. Rust, dr. Werner, dr. Gubhardt, dr. Balogh, dr. Varga, dr. Szabó, dr. Scipidaes, dr. Moravcsik, dr. Glaser, dr. Markosfalvy, stb.-aktól**, a kik az Ágnes-forrást a **legmelegebben ajánlották: idegen gyomorbajoknál, chronikus gyomorhurutoknál, feleg karlsbadi kura után, csontfágyulásnál, ungolkórnál, vese- és hólyagbetegségeknél, étvágytalanságnál, vérszegénységnél, mint évészert fertőző betegségek ellen** (typhus, cholera stb.) Háztartások számára másfélliteresnél valamivel nagyobb üvegekben minden **kétes értékü mesterségesen szénsavval telitett vizzel**, sőt a sódavizzel is **olcsóbb**; hogy az **Ágnes-forrás vizét** a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse nagyobb **vidéki** városokban lerakatok szerveztettek, ugyanott a forrás leirásának ismertető füzete **ingyen kapható. A forráskezelőség. — Kapható minden füszerüzletben és elsőrangu vendéglőben**